

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W STARACHOWICACH**

ROK SZKOLNY 2022/2023

SZKOŁA PODSTAWOWA nr 12 w STARACHOWICACH

Motto:

**„Wiedzę możemy zdobywać od innych, ale
mądrości musimy nauczyć się sami”**

A. Mickiewicz

Wstęp

1. Założenia

Zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

- A. szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- B. program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska.

Podstawowym założeniem Programu wychowawczo-profilaktycznego jest budowanie pomostu między edukacją i wychowaniem, a także zintegrowanie oddziaływań wychowawczych oraz profilaktycznych w spójną całość. W efekcie Program wychowawczo-profilaktyczny powinien stanowić punkt wyjścia do podejmowania spójnych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, które przynoszą korzyść całej społeczności szkolnej.

2. Podstawa prawna

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły to dokument wewnętrzny szkoły, uchwalany przez Radą Pedagogiczną w porozumieniu z Radą Rodziców (patrz art. 54 *Ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016* – (poz. 59)

Program wychowawczo – profilaktyczny odwołuje się do prawa zewnętrznego, to jest:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. art. 48, 53, 54, 70, 72; (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U z 2006 r. nr 97, poz. 674 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami; art. 1, 5, 33, 34a, 40)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016r. poz. 487 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2019r. poz. 852 ze zm.)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r. poz. 1446 ze zm.)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012, poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach; (Dz. U. 2013 poz. 532)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 poz. 843)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001 r. nr 61, poz. 624, z późn. zm.)
- Rozporządzenie z dnia 9 lutego 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznych przedszkoli oraz szkół publicznych (Dz.U. 2007 nr 35 poz. 222)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 1449)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023
- Rozporządzenie MEiN z 13 listopada 2020r. W sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid – 19 (Dz.U. z 2020 poz. 2057 ze zm.)
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” – zbiór zaleceń uwzględniających sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statutu Szkoły Podstawowej nr 12 im. M. Kopernika w Starachowicach.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku pandemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” - sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

I. Koncepcja wychowania

1. Diagnoza

Diagnoza środowiska szkolnego została przeprowadzona w oparciu o:

- analizę dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, ocen z zachowania, opinie, orzeczenia z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznych);
- wywiadu z rodzicami oraz wychowawcami klas;
- wyniki ewaluacji Programu Wychowawczego i Profilaktycznego;
- wyniki ewaluacji wewnętrznej;
- obserwację zachowań uczniów podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych, ich zachowania i aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły;
- rekomendacji MEN i GIS w związku z panującą pandemią COVID-19.

W czerwcu 2022r. przeprowadzono diagnozę w obszarze: Uzależnienie uczniów od Internetu. W badaniu uczestniczyło 120 uczniów z klas I-III i 120 uczniów z klas IV-VII. W klasach młodszych wychowawcy przeprowadzali z uczniami wywiad, który obejmował 8 pytań. W klasach starszych uczniowie samodzielnie odpowiadali na pytania zawarte w ankiecie pt.: “Jaką rolę pełni w Twoim życiu Internet?”

Z uzyskanych danych wynika, że zainteresowanie Internetem jest duże i z wiekiem rośnie. Zarówno w klasach młodszych, jak i starszych można zaobserwować szczególnie niepokojące wyniki w podobnych obszarach.

Na pytanie: Czy odnosisz wrażenie, że Twoje zainteresowanie Internetem jest na tyle duże, iż nieustannie myślisz o wcześniejszych działaniach w Internecie i/lub nie możesz się doczekać kolejnych sesji w sieci? Twierdząco odpowiedziało 29% młodszych i 24% starszych uczniów, co może świadczyć o tym, iż ¼ uczniów na poszczególnych poziomach może mieć kłopoty z koncentrowaniem się na innych zajęciach, w tym na nauce.

Na pytanie: Czy masz za sobą wielokrotne i nieudane próby kontrolowania, ograniczania lub zaprzestania korzystania z Internetu? 35% młodszych i już 33% starszych uczniów odpowiedziało twierdząco, co może świadczyć o kłopotach z samokontrolą lub być świadectwem uzależnienia od mediów.

Na pytanie: Czy zdarzało Ci się odczuwać wewnętrzny niepokój, napięcie, nastrój depresyjny (obniżenie nastroju, smutek) albo rozdrażnienie w sytuacji rodzicielskich prób ograniczania lub zaprzestania korzystania z Internetu? 27% młodszych i 43% starszych odpowiedziało tak, co również może świadczyć o zbyt dużym zainteresowaniu Internetem i niemożnością realnej oceny szkodliwości (w różnych obszarach) zbyt intensywnego siedzenia przed komputerem czy telefonem.

Na pytanie: Czy zdarza Ci się korzystać z Internetu przez dłuższy czas niż wstępnie zaplanowany? aż 51% młodszych i 78% starszych odpowiedziało twierdząco, co jest bardzo istotnym sygnałem braku samokontroli i podstawą do wnioskowania o nadmiernym zainteresowaniu mediami.

Ostatnie pytanie w teście: Czy korzystasz z Internetu w celu ucieczki od problemów lub dla uniknięcia nieprzyjemnych przeżyć, uczuć (np. poczucia bezradności, poczucia winy, niepokoju, smutku lub depresji)? i procent odpowiedzi potwierdzających jest zatrważający.

Aż 30% młodszych i 45% starszych uznaje, że media dają im możliwość ucieczki od problemów i nieprzyjemnych uczuć czy przeżyć, co stwarza bardzo niebezpieczną „furtkę” do ucieczki w świat wirtualny i oderwanie się od rzeczywistości, a tym samym uzależnienia się.

Wydawać się może, że odpowiedzi na pozostałe pytania nie budzą już tak wielkiego niepokoju, bo odsetek potwierdzających nie jest wysoki, ale jeśli ktoś oszukuje innych, by ukryć nadmierne zainteresowanie Internetem, czy stracił kontakty w realu z powodu zbyt dużej ilości czasu spędzanego przed komputerem to jest to ewidentny sygnał świadczący o kłopotach.

Z pewnością w naszej szkole, podobnie jak w całym społeczeństwie problem z nadmiernym zainteresowaniem mediami istnieje i nie wolno go bagatelizować. Wyniki przeprowadzonego testu ewidentnie wskazują na konieczność podjęcia na szeroką skalę działań profilaktycznych uniwersalnych, a w szczególnych przypadkach profilaktyki selektywnej lub wskazującej we współpracy z rodzicami i instytucjami wspierającymi rozwój dzieci i młodzieży.

Rekomendacje do pracy w bieżącym roku szkolnym:

1. Zaplanować systematyczne spotkania dla uczniów i rodziców na temat uzależnienia od mediów z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą, tj. policja, PPP, Sanepid, Stowarzyszenie Nauczycieli „Spójrz inaczej”
2. Realizować tematy związane z profilaktyką uzależnień na lekcjach do dyspozycji wychowawcy i przedmiotowych.
3. W każdym możliwym momencie działań profilaktyczno-wychowawczych promować zdrowy, aktywny styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
4. Zaplanować realizację na terenie szkoły programów z zakresu profilaktyki uzależnień.
5. Otoczyć pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów ujawniających symptomy uzależnienia.
6. Ścisłe współpracować z opiekunami prawnymi uczniów, u których zauważono objawy uzależnienia.
7. Wspierać uczniów i ich rodziców poprzez wskazywanie instytucji wspierających rozwój dzieci, tj PPP, Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań”.
8. Promować zdrowy, aktywny styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego

Drugim obszarem zbadanym w trakcie przeprowadzonej ewaluacji wewnętrznej jest wymaganie: „Promocja szkoły”, która stanowi bardzo istotny aspekt działalności każdej placówki oświatowej.

Promocja szkoły to przede wszystkim:

- kreowanie pozytywnego wizerunku szkoły,
- ukazywanie osiągnięć i potencjału społeczności szkolnej,
- eksponowanie odrębności placówki,
- kształtowanie więzi emocjonalnych ze szkołą.

Typowymi działaniami wchodzącymi w zakres promowania placówki oświatowej jest:

- przekazywanie informacji prasie lokalnej i podtrzymywanie dobrych stosunków z mediami działającymi w regionie,
- inicjowanie przedsięwzięć promocyjnych w Internecie (strona www, adres e-mail),
- organizowanie działań wychodzących do lokalnej społeczności (akademie, imprezy rozrywkowe i sportowe itp.)
- organizowanie spotkań z przedstawicielami społeczności lokalnej.

Działania realizowane były w zakresie:

- a) dbania o poprawny wizerunek szkoły (promocja szkoły w środowisku lokalnym, współpraca z tym środowiskiem, inicjowanie działań sprzyjających promocji szkoły, upowszechnianie osiągnięć jej uczniów zarówno na szczeblu sportowym jak i stricte dydaktycznym),
- b) wirtualnej promocji szkoły (prowadzenie strony internetowej, współpraca z lokalną prasą, mediami),
- c) popularyzowania osiągnięć uczniów i nauczycieli,
- d) prezentowania umiejętności i talentów uczniów w szerszym środowisku (udział w konkursach i zawodach sportowych na różnych szczeblach),
- e) reprezentowania szkoły przez uczniów poprzez udział w uroczystościach pozaszkolnych, imprezach masowych, akcjach charytatywnych i miejskich.

Dbanie o poprawny wizerunek szkoły

a) wygląd szkoły:

- przedstawianie prac uczniów na wielu gazetkach na korytarzach,
- obecność gablot o tematyce sportowej, w której umieszczane są dyplomy, medale, puchary za wybitne osiągnięcia uczniów w sporcie,
- wywieszanie przez nauczycieli (na bieżąco) informacji o aktualnych projektach, akcjach (w których szkoła bierze udział) i konkursach,
- prezentacja licznych certyfikatów, które otrzymała szkoła w widocznym miejscu przy wejściu do holu szkoły,
- ciągłe dbanie o wyposażenie placówki w pomoce dydaktyczne, urządzenia poprawiające jakość procesu nauczania – uczenia się poprzez poszukiwanie sojuszników mogących wesprzeć działalność szkoły,
- prezentacja oferty zajęć edukacyjnych i kół zainteresowań podczas zebrań, Otwartych Drzwi, na stronie internetowej, w formie folderu, prezentacji multimedialnych, filmu, na gazetkach ściennych umieszczonych w korytarzach, przekazywanie informacji o zajęciach dodatkowych uczniom; przedstawianie wyników prac podczas tych zajęć w formie rysunków, plakatów, prezentacji tańców itp.

Rekomendacje do pracy w bieżącym roku szkolnym:

1. Dbać o poprawny wygląd szkoły.
2. Prowadzić na bieżąco stronę internetową szkoły.
3. Prezentować w widocznym miejscu wszelkie sukcesy osiągnięte przez uczniów naszej szkoły.
4. Stale, na miarę możliwości wyposażać placówkę w nowe pomoce dydaktyczne.
5. Prezentować oferty zajęć edukacyjnych, kół zainteresowań i innych zajęć dodatkowych podczas Dni Otwartych Szkoły, zebrań oraz stronie internetowej.

Pedagog szkolny na bieżąco prowadzi obserwację uczniów, rozmowy, wywiady z uczniami, rodzicami, wychowawcami klas. Przeprowadzoną diagnozę wykorzystuje do planowania pracy wychowawczej i działań profilaktycznych.

Szkoła zapewnia poczucie bezpieczeństwa uczniom. Wszystkie trudne sytuacje zgłaszane wychowawcom, nauczycielom są na bieżąco rozwiązywane, konsultowane z PPP, PCPR oraz MOPS, jeżeli istnieje taka potrzeba. Pedagog współpracuje na bieżąco z kuratorami sądowymi uczniów, policją, PCPR, co pozwala uniknąć wielu trudnych spraw.

Ogólnie poza paroma przypadkami, dominuje postawa koleżeństwa wśród uczniów. Jednak w dalszym ciągu obserwuje się przejawy agresji, przemocy słownej. Największy problem to wulgarne słownictwo, wyzwiska, wyśmiewanie czy obmawianie.

W większości przypadków w naszej szkole respektowane są normy społeczne, uczniowie znają swoje prawa i obowiązki, wiedzą co im wolno, a czego nie wolno robić w szkole. Pedagog szkolny przekonała się o tym podczas wielu indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami, podczas prowadzonych mediacji rówieśniczych oraz lekcji profilaktycznych.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań (ocena z zachowania, nagrody rzeczowe na koniec roku, dyplomy, podziękowania dla rodziców). Podejmuje się także działania mające na celu przypominanie norm, zasad życia społecznego, promowanie zachowań społecznych np.: Sprzątanie Świata, udział w akcjach charytatywnych, spotkanie z policjantami, pogadanki higienistki szkolnej, lekcje profilaktyczne na temat pożądanych postaw, umiejętności społecznych, udział uczniów w wielu konkursach, zawodach i turniejach i imprezach szkolnych. Wszystkie te i inne działania, mające na celu wzmacnianie właściwych zachowań, eliminowanie zagrożeń w naszej szkole, są modyfikowane w miarę potrzeb.

Dokumentacja szkolna (statut Szkoły, Program Wychowawczo-Profilaktyczny, Szkolny System Oceniania) jest dostępna na stronie internetowej szkoły, w sekretariacie, u pedagoga szkolnego oraz u wychowawców klas. Pomaga to uczniom i rodzicom zapoznać się z organizacją pracy i wymaganiami szkoły. Nauczyciele w codziennej pracy z uczniami zapoznają, przypominają i utrwalają zasady, normy i postawy społeczne.

Wyżej wymienione dokumenty szkolne obejmują wszelkie działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Są dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów naszej szkoły i ich środowiska.

Dokumenty szkolne, w tym Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły pozwalają na opracowywanie szczegółowych planów wychowawczo-profilaktycznych na poziomach klas. Systematyczne ich wdrażanie pozwala na:

- eliminowanie negatywnych postaw,
- promowanie pozytywnych zachowań, m.in. działania ekologiczne (np. „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata”), uroczystości o charakterze patriotycznym, udział w konkursach, turniejach, zawodach sportowych, zabawach, imprezach środowiskowych, integracyjnych.
- udział w zajęciach o charakterze wychowawczo-profilaktycznych („Spójrz inaczej”), przedstawieniach teatralnych, pogadankach, itp.
- spotkania z pracownikami instytucji wspierających szkołę (policja, straż pożarna, Sanepid).

Codzienna praca wychowawcza z uczniami oparta jest na szczegółowo opracowanym Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania, który promuje oczekiwane przez szkołę pozytywne wzorce zachowań, natomiast sankcjonuje negatywne postawy społeczne.

Statut Szkoły stanowi podstawę planów, projektów i działań wychowawczo-profilaktycznych. Są w nim zawarte zasady oceniania zachowania oraz prawa i obowiązki ucznia. Zawiera też procedury postępowania w przypadku niewłaściwych zachowań uczniów.

Z analizy dzienników lekcyjnych wynika, że na początku roku uczniowie, a rodzice w trakcie zebrań zostali zapoznani z podstawową dokumentacją szkolną. Na bieżąco realizowane są różnorodne zagadnienia wychowawcze na lekcjach do dyspozycji wychowawcy oraz na poszczególnych przedmiotach. Zapisy w dziennikach świadczą również o różnorodnych działaniach wspierających rozwój uczniów w obrębie zespołu klasowego, udział w wielu imprezach i uroczystościach szkolnych oraz klasowych.

Analiza klasowych zeszytów uwag wykazała, że najczęściej występujące negatywne zachowania uczniów to: rozmowy w trakcie lekcji, przeszkadzanie, niereagowanie na polecenia nauczyciela, popychanie innych uczniów, brak pracy domowej, wyzwiska, niewłaściwe zachowanie w czasie przerw, czy niszczenie mienia. W zeszytach znajdują się również uwagi pozytywne promujące, wspierające zachowania prospołeczne.

Poczyniona obserwacja funkcjonujących w szkole działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa wszystkich jej uczestników oraz tworzenia przyjaznego klimatu szkoły wskazuje na:

- Monitoring korytarzy szkoły oraz obejścia wokół niej,
- Zakaz opuszczania budynku szkoły w trakcie trwania zajęć oraz przerw śródlekcyjnych,
- Dyżury nauczycielskie na przerwach,
- Organizowanie próbnej ewakuacji,
- Modernizacja pomieszczeń i korytarzy mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu nauki i pracy,
- Coroczna diagnoza środowiska szkolnego w kwestii sytuacji wychowawczej, bytowej i edukacyjnej,
- Organizowanie pomocy koleżeńskiej,
- Prowadzenie klasowych zeszytów uwag,
- Zapewnienie opieki pedagogiczno-psychologicznej uczniom i ich rodzinom,
- Dostosowywanie wymagań edukacyjnych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- Zapewnienie wsparcia pedagogiczno –psychologicznego nauczycielom, organizowanie konferencji, szkoleń, warsztatów, indywidualnych porad,
- Rozpoznanie problemów uczniów z Ukrainy, ich potrzeb wychowawczych i profilaktycznych oraz czynniki ryzyka, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań problemowych (bariera językowa, różnice kulturowe, trauma związana z przymusowym przesiedleniem, brak poczucia bezpieczeństwa),
- Sformułowanie działań wychowawczo – profilaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów z Ukrainy,
- Organizowanie wycieczek edukacyjno-integracyjnych,

- Organizowanie konkursów, imprez kulturalnych i rozrywkowych, dyskotek szkolnych,
- Działania koła Wolontariatu i samorządu szkolnego,
- Organizowanie akcji społecznych, np. Sprzątanie Świata, akcji charytatywnych,
- Współpraca z Policją, kuratorami sądowymi, sadem oraz Interdyscyplinarnym Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Sukces w procesie wychowawczym jest możliwy jednak tylko wówczas, gdy wychowanie realizowane jest nie tylko przez nauczycieli i pracowników administracyjnych szkoły, ale także przez samych uczniów oraz ich rodziców i opiekunów. Dlatego Program wychowawczo-profilaktyczny na tę trójpodmiotowość - uczeń - rodzic - nauczyciel kładzie główny nacisk.

Celami współdziałania pomiędzy nauczycielami a rodzicami/ opiekunami ucznia są:

- wzajemna wymiana informacji o uczniu - postępami w nauce, zachowaniem się ucznia w grupie rówieśniczej, charakterystycznymi problemami wychowawczymi,
- zapoznanie rodziców z programem pracy szkoły, jej podstawowymi dokumentami (statut, Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły, regulaminy, Zasady Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania),
- informowaniu szkoły przez rodziców o stanie zdrowia dziecka, jego zainteresowaniach, trudnościach wychowawczych,
- zachęcanie rodziców do współdziałania ze szkołą w zakresie spraw opiekuńczo-wychowawczych (udział a uroczystościach i imprezach szkolnych, wycieczkach oraz prawidłowego spędzania czasu wolnego),
- niesienie pomocy rodzinom, w których występują znaczne trudności w realizacji zadań opiekuńczo – wychowawczych.

Współpraca nauczycieli i rodziców powinna mieć na celu:

- lepsze poznanie przez nauczycieli rodziców poszczególnych uczniów zarówno w środowisku szkolnym, jak i domowym,
- umacnianie więzi emocjonalnej pomiędzy nauczycielami i rodzicami podczas wspólnie wykonywane działań,
- wymianę opinii i spostrzeżeń, np. w sprawie rozwoju fizycznego i psychicznego oraz społecznego uczniów,
- sugerowanie rodzicom określonych form oddziaływań wychowawczych, za pomocą których mogliby pomóc swojemu dziecku w nauce i zachowaniu.

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji, w bieżącym roku szkolnym należy zwrócić szczególną uwagę na:

1. Kontynuację pracy nad wyeliminowaniem u dzieci spędzania zbyt długiego czasu przed komputerem poprzez:

- spotkania dla uczniów i rodziców z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą (Policja, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna), na temat uzależnienia dzieci i młodzieży od mediów
- zaproszenie specjalistów do pracy w zakresie profilaktyki uzależnień
- otoczenie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów, u których zauważono objawy uzależnienia.

2. Kontrolowanie i egzekwowanie pożądanych zachowań wśród uczniów poprzez:

- ścisłą współpracę wychowawców i rodziców w pracy nad uczniem mającym problemy z nadmiernym zainteresowaniem Internetem,
- zakaz używania telefonów na przerwach wśród uczniów (pomijając szczególne przypadki - przewlekła choroba),
- prowadzić działania profilaktyczne wspierające uczniów poprzez zajęcia na lekcjach wychowawczych, rozmowy indywidualne z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- wskazywanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego (kino, teatr, książka, sport, itp.).

3. Wzmocnienie współpracy z rodzicami w zakresie:

- pedagogizacji, mającej na celu podkreślenie konieczności dokładnego zapoznania się przez rodziców z zapisami zawartymi w dokumentacji szkolnej oraz różnymi aspektami zachowań niepożądanych wśród uczniów i ich eliminacji w celu podjęcia jeszcze skuteczniejszej współpracy na linii nauczyciel- rodzic- uczeń.
- działań wychowawczych i profilaktycznych - zmobilizowanie ich do częstych kontaktów ze szkołą, szczególnie rodziców uczniów stwarzających problemy (nie respektujących norm społecznych, zagrażających bezpieczeństwu).

Opracowany Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły ujmuje ucznia - wychowanka w sposób indywidualny, a jednocześnie integralny oddziałując poprzez sferę intelektualną, moralną, społeczną, emocjonalną, duchową i zdrowotną. Umożliwia zmienianie się w zaplanowanym wspólnie przez wychowawców i nauczycieli oraz rodziców i samych uczniów kierunku. Pomaga w przekształceniu sposobów postrzegania świata, kształtowaniu uczuć moralnych i estetycznych, postaw społecznych i przekonań oraz zapewnia wszechstronne kształtowanie osobowości i samorealizacji.

2. Sylwetka absolwenta szkoły

Celem działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły jest wychowanie absolwenta:

- świadomego praw i obowiązków własnych i innych;
- reprezentującego wysoką kulturę osobistą;
- przestrzegającego zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19);

- znającego zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego);
- rozumiejącego związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych);
- szanującego potrzeby innych i chętnego do niesienia pomocy;
- odpornego na niepowodzenia;
- dbającego sprawność fizyczną;
- integrującego się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonującego w zespole;
- znającego tradycję własnej rodziny, szkoły, regionu i narodu;
- przygotowanego do kształtowania i pielęgnowania uczuć patriotycznych;
- korzystającego z dóbr kultury i wrażliwy na sztukę;
- umiejętnie korzystającego z dostępnych środków audiowizualnych;
- otwartego na zdobywanie wiedzy, rozwijający swoje mocne strony intelektualne i osobowościowe;
- przygotowanego do znalezienia właściwego dla siebie miejsca na dalszym etapie kształcenia.

II. Cele ogólne Programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły

Cele ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego naszej szkoły uwzględniają cztery aspekty wychowania:

- Wspomaganie naturalnego rozwoju uczniów - zaspakajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i zasobów, budowanie wspierającej relacji nauczyciel - uczeń – rodzic;
- Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznanych za pożądane – kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia naszej kultury, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych
- Profilaktykę zachowań ryzykownych - zagrożenia, wiedza i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami
- Korekcja deficytów i urazów, utrwalanie konstruktywnych doświadczeń powstałych w toku wcześniejszego wychowania.

1. Cel główny:

Wyrównywanie szans wszystkich uczniów poprzez dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego wychowanka w wymiarze intelektualnym, fizycznym, psychicznym, zdrowotnym i społecznym.

2. Cele szczegółowe:

- A. Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:
 - poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości
 - kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą
 - poszanowanie godności osobistej
- B. Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez:
 - rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów
 - kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny
 - korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków
 - zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form edukacyjnych,
 - opiekuńczych, kulturalnych i sportowych
 - motywowanie do samokształcenia
 - dbałość o wysoką kulturę osobistą
 - kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów
 - preorientacja zawodowa i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy
- C. Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:
 - organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia
 - zaznajamianie z zagrożeniami i uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wynikających z panującej pandemii COVID-19.
 - podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska
 - podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa
- D. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez promowanie zdrowego trybu życia i wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia.

- E. Przeciwdziałanie uzależnieniom - pomoc w zdobyciu wiedzy na temat uzależnień i innych zagrożeń dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.
- F. Kształtowanie postaw prospołecznych i prorodzinnych, w tym w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19).
- G. Wspieranie ucznia podczas pojawiania się sytuacji trudnych.
- H. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.
- I. Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:
 - kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem
 - umacnianie więzi emocjonalnej pomiędzy uczniami naszej szkoły, a uczniami z Ukrainy
 - rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19)
 - kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych, tolerancja wobec odmiennych poglądów
 - rozwijanie tożsamości europejskiej
 - wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów
 - wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym
 - kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego
- J. Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i młodzieży uzdolnionej, przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez:
 - wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki
 - organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy
 - współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się problemów

III. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.

1. W pracy wychowawczej dyrektor szkoły i nauczyciele wspierają rodziców w realizacji ich zadań wychowawczych tak, aby umożliwić uczniom przejmowanie odpowiedzialności za własne życie i rozwój osobowy.
2. Zasady współpracy szkoły z rodzicami oparte są na wzajemnej życzliwości, dyskrecji oraz takcie i realizowane są poprzez:

- wspólne planowanie działań
 - wspólne rozwiązywanie problemów
 - rzetelne przekazywanie informacji
 - wzajemne zaufanie
3. Rodzice zapoznawani są z obowiązującym prawem oświatowym i osiągnięciami szkoły.
 4. Rada Rodziców uczestniczy w opracowywaniu podstawowej dokumentacji szkoły.
 5. Szkoła diagnozuje potrzeby i oczekiwania rodziców w zakresie pracy wychowawczo-opiekuńczej.
 6. Rodzice zapoznani są z procedurami, wytycznymi MEiN i GIS obowiązującymi w szkole na czas pandemii COVID-19
 7. Rodzice systematycznie uczestniczą w zebraniach organizowanych przez dyrektora szkoły i wychowawców.
 8. Wychowawcy przekazują rodzicom informacje o wynikach nauczania i zachowaniu dziecka, zawiadamiają o przewidywanych ocenach niedostatecznych i wspólnie z rodzicami podejmują działania mające na celu eliminowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych.
 9. Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o przyczynach nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych, utrzymywania stałego kontaktu z wychowawcą.
 10. W celu zapobiegania eskalacji problemów, rodzice powinni na bieżąco informować wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrektora o najdrobniejszych nawet formach przestępczości wśród uczniów.
 11. Rodzice ponoszą odpowiedzialność finansową za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci.
 12. Rodzice powinni czynnie uczestniczyć w pracach, imprezach i apelach szkolnych podnosząc tym samym rangę uroczystości szkolnych.
 13. W przypadku pojawienia się jakichkolwiek trudności wychowawczych rodzice mają możliwość indywidualnego skorzystania z pomocy wychowawcy, nauczyciela i pedagoga szkolnego z zachowaniem zasad bezpieczeństwa związanych z COVID-19.

IV. Organizacja i plan pracy wychowawczo – profilaktyczny nauczycieli na rok szkolny 2022/23, zostanie przedstawiony w sprawozdaniu końcoworocznym, a jego szczegółowe obszary działania zawarte są w harmonogramie imprez szkolnych.

V. Ewaluacja

Realizacja Programu wychowawczo-profilaktycznego wymaga monitoringu oraz ewaluacji działań. Monitoring służy identyfikowaniu osiągnięcia poszczególnych sukcesów na wieloetapowej drodze do osiągnięcia celów wychowawczych i polega na ciągłym zestawianiu działań z planem i sygnalizowaniu konieczności ewentualnych korekt w prowadzonych działaniach.

Założenia monitoringu oraz ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego:

- A. W procesie ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego udział biorą uczniowie, rodzice, nauczyciele.
- B. Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:
 - Obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
 - Analizę dokumentacji,
 - Przeprowadzenie ankiet, kwestionariuszy, wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.
 - Rozmowy z rodzicami,
 - Wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
 - Analizy przypadków.
- C. Po każdym zakończeniu roku szkolnego program będzie modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z ewaluacji.
- D. Zmiany w Programie wychowawczo-profilaktycznym zatwierdzane są na posiedzeniach Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 12 w Starachowicach w dniu 19.09. 2022 r.